28.11.2022

Eduskunnan talousvaliokunta
Valiokuntakanslian sihteeri Nina Moisio
TaV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausuntopyyntönne 11.11.2022 HE 232/2022

Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston, LUT lausunto
HE 232/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta sekä maakaasumarkkinalain ja huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta”

Taustaa

EUn ollessa huolissaan maakaasun riittävyydestä jäsenvaltioissaan Ukrainan sotaan liittyvien toimituskeskeytysten takia se velvoittaa Suomea toimiin, joilla varmistetaan vuosittain 1. marraskuuta mennessä käyttöön kaasun varastomäärä, joka pääsäännön mukaan vastaa vähintään 15 prosenttia Suomen viiden edellisen vuoden aikaisen keskimääräisen kaasun vuosikulutuksen määrää.

Varastointivelvoitteen lisäksi esitetään kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukaista suojattujen asiakkaiden määritelmää laajennettavaksi koskemaan eräitä huoltovarmuuden kannalta keskeisiä yrityksiä ja palveluita.

Huomioitavaa

Onko 15 % sopiva taso Suomelle

Suomi on pystynyt vähentämään maakaasun käyttöä n. 50 % kun taas muut EU maat ovat yleisesti hieman yli 10 % vauhdissa. Tämä johtuu erilaisista kaasun käyttöprofiileista sekä siitä, että Suomessa on voimassa vaatimus varapolttoaineen käyttömahdollisuudesta isoilla käyttäjillä. Maakaasun käyttö vähenee Suomessa tuostakin edelleen.

Koska Suomi voi vähentää reilusti käyttöään, on 15 % vaatimus usean aikaisemman vuoden keskikäytöstä ylimitoitettu, ja se voisi olla jopa lähellä 5 %. Varastointivaatimustasolla on iso merkitys varaston kustannuksiin. Hallituksen esityksessä on mainittu se, että Suomessa maakaasun käyttövarmuutta hoidetaan laajasti vaihtoehtoisilla polttoaineilla, mutta ei sitä, että maakaasun käyttö on merkittävästi vähentynyt.

LUT-yliopisto
LUT University
lut.fi

Yliopistonkatu 34
FI-53850 Lappeenranta

Mukkulankatu 19
FI-15210 Lahti

tel +358 294 462 111

Y-tunnus 0245904-2
ALV/VAT FI 02459042

Voiko maakaasun toimitusepävarmuudet aiheuttaa Suomelle merkittävää haittaa

LUT-yliopisto on hallituksen esityksen kanssa samaa mieltä siitä että, toimitushäiriöistä voi olla merkittävää haittaa sekä kansalaisille että taloudelle.

LUT-yliopisto toteaa, että Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta sekä maakaasu-markkinalain ja huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta on perusteltu ehdotus ja se pitäisi saattaa voimaan.

Lausunnon on laatinut LUT-yliopiston asiantuntija, professori Esa Vakkilainen.

Juha-Matti Saksa
rehtori